Position Paper Infrastructuur

Dura Vermeer Divisie Infra BV

Onderwerp	:	Tweede Kamer Ronde Tafel Gesprek, Staat van Infrastructuur - 26 november 2026
Datum	:	19 november 2026
Van		Dura Vermeer Divisie Infra

Inleiding – Nederland bereikbaar houden

Dura Vermeer steunt de keuze om instandhouding van onze infrastructuur prioriteit te geven. In 2024 pleitten wij tijdens het ronde tafel gesprek voor een aanpak waarin de maatschappelijke opgave centraal staat. Die oproep blijft actueel en wordt nu echt urgent: Nederland moet veilig en bereikbaar blijven terwijl bruggen, wegen en sluizen worden onderhouden en vernieuwd. Dat vraagt om een gezamenlijke programmering, structurele bekostiging en een samenwerking die uitvoering mogelijk maakt.

De Kamerbrieven van 16 oktober 2026 bieden aanknopingspunten voor deze aanpak. Het aangekondigde infra-akkoord is het moment om afspraken te maken over de vertaling naar de praktijk. Dura Vermeer vraagt kabinet en Tweede Kamer daarbij drie kernpunten centraal te stellen.

1 Programmeer gebiedsgericht en in portfolio's

Verkeersstromen vormen één samenhangend systeem. Een weggebruiker rijdt tijdens dezelfde reis over rijkswegen, provinciale wegen en gemeentelijke wegen. Een afsluiting op het ene netwerk verplaatst verkeer naar het andere. Daarom moeten Rijk, provincies en gemeenten de vernieuwingsopgave gezamenlijk programmeren vanuit de bereikbaarheid van een gebied. Bestuurlijke grenzen mogen de afstemming van werkzaamheden en omleidingen niet bepalen. Provincie Noord-Holland laat hierin al mooie initiatieven zien en dat moet meer aandacht krijgen.

Maak hierbij per gebied een gezamenlijke meerjarenplanning op basis van verkeersstromen, technische urgentie en de gevolgen van werkzaamheden. Bepaal welke verbindingen beschikbaar moeten blijven, hoeveel extra verkeer alternatieve routes aankunnen en welke werkzaamheden elkaar raken.

Maak afspraken over omleidingen, tijdelijke maatregelen, communicatie en de verdeling van kosten en leg bestuurlijk vast hoe conflicterende planningen worden opgelost (soort Nota Doorstroming zoals Nota Ruimtelijke Ordening).

Verbind deze gebiedsplanning aan langjarige portfolio's van vergelijkbare objecten. Een portfolio kan objecten van verschillende asset-owners omvatten of aansluiten op portfolio's in andere gebieden. Door oplossingen te herhalen kunnen bedrijven gericht investeren in standaardisatie en industrieel bouwen. De gebiedsplanning bepaalt wanneer en onder welke verkeerskundige voorwaarden een object wordt aangepakt; de portfolioaanpak organiseert de herhaling waarmee het werk productiever kan worden uitgevoerd. Er zijn al goede portfolio's ontstaan bij bijvoorbeeld RWS en Provincie Zuid-Holland. Voorkom hierbij randvoorwaardelijke portfolio's (tweede object volgt pas als eerste een succes is) want dat blijft projectmatige aanpak stimuleren en lange(re) termijn investeringen remmen.

Binnen gebiedsgerichte portfolio's is harmonisatie van eisen en contracten noodzakelijk. Ontwikkel gezamenlijke uitgangspunten voor technische eisen, objectgegevens en eisen aan inspectie en onderhoud. Gebruik zoveel mogelijk dezelfde contractmodellen, risicoverdeling en procedures voor wijzigingen en acceptatie. Onderbouw afwijkingen vanuit de specifieke functie of omstandigheden van een object. Zo wordt voorkomen dat een bewezen oplossing bij iedere opdrachtgever opnieuw moet worden ontworpen, getoetst en contractueel uitgewerkt. Veiligheid en kwaliteit blijven daarbij leidend.

2 Borg de financiën over de gehele levensduur

Wie infrastructuur bouwt, gaat een financiële verantwoordelijkheid aan die veel verder reikt dan de aanleg. Jaarlijks benodigd onderhoud, periodiek groot onderhoud en uiteindelijke vervanging zijn voorzienbare gevolgen van het investeringsbesluit. Ook veranderend gebruik en eisen aan klimaatbestendigheid kunnen tot aanvullende kosten leiden.
Rijkswaterstaat werkt met meerjarenplannen Instandhouding. Maar dat wil niet zeggen dat de daarin genoemde financiële meerjarige behoefte ook aansluit op het beschikbare budget. Dat is vragen om problemen dus zorg dat de noodzakelijke onderhouds- en vervangingskosten voortaan ook structureel financieel worden gedekt. Als daar geen sprake van is gaat de hierboven onder 1 genoemde gewenste gebiedsgerichte portfolio-aanpak onderuit en exact dat is op dit moment actueel. Het stopzetten van zelfs gegunde portfolio's en onderhoudscontracten omdat "het geld op is" leidt tot onbetrouwbaar opdrachtgeverschap. Een tekort mag niet ongemerkt worden doorgeschoven naar toekomstige kabinetten en gebruikers. Maak jaarlijks zichtbaar welk deel van de behoefte is gedekt, welke tekorten resteren en welke schade dat aanbrengt aan veiligheid, economie, bereikbaarheid en kosten (want uitgesteld onderhoud is duurder). Wellicht is daar een ander kasstelsel voor nodig waarbij investeringen in Infrastructuur wel degelijk via afschrijvingslasten over de levensduur worden verdeeld. Wij pleiten voor een voortschrijdende levensduurraming, met een concrete en financieel gedekte programmering voor minimaal tien jaar en een langere doorkijk voor toekomstige vervanging.
Overigens zou een deel van het geld wat gereserveerd is voor een weerbaar Nederland ook passen bij investeringen in Infrastructuur om aan de eisen van een weerbaar land te voldoen. Stap daarnaast af van een taakstellend budget per object (accepteer onzekerheden) maar bekrachtig jaarbudgetten per gebiedsgericht portfolio. Zo krijgen uitvoeringsorganisaties en marktpartijen de continuïteit (langjarige dealflow) die nodig is om te investeren in vakmensen en materieel. Dergelijke vaste teams die jaren vooruit kunnen met toenemende ervaring en expertise lukt goed bij het hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en energieprojecten van bijvoorbeeld Tennet. RWS blijft hierbij achter omdat budgetten niet langjarig structureel beschikbaar zijn.

3 Maak uitvoering en samenwerking leidend

Betrek bouwers en leveranciers voordat bepalende keuzes over scope, planning en budget vaststaan. Bij bestaande infrastructuur hangt de beste oplossing sterk af van de werkelijke conditie en de mogelijkheden om veilig te bouwen terwijl het netwerk in gebruik blijft. Vroege uitvoeringskennis helpt om aannames te toetsen en realistische keuzes te maken over veiligheid, kosten, hinder, fasering en maakbaarheid.
Pas bij complexere renovaties met grote onzekerheden een tweefasenaanpak toe. Onderzoek gezamenlijk de bestaande situatie en werk de aanpak en prijs transparant uit voordat de uitvoering wordt vastgelegd. Beoordeel oplossingen op hun kosten over de gehele levensduur, onderhoudbaarheid en maatschappelijke effecten. Geef bewezen innovaties ruimte en neem duurzaamheid mee in de keuzes over ontwerp, materiaal en uitvoering.
Verdeel risico's naar de mogelijkheden van partijen om deze te beheersen. Leg vooraf vast hoe onverwachte omstandigheden worden onderzocht, besloten en betaald en reserveer daarvoor ruimte op programmaniveau. Zorg voor gemandateerde opdrachtgevers en duidelijke beslistermijnen. Een uitvoeringsteam moet bij een tegenvaller snel met een bevoegde gesprekspartner kunnen bepalen hoe het werk verantwoord verdergaat.

Dura Vermeer wil binnen deze afspraken meerjarig bijdragen aan de vernieuwingsopgave, samen met opdrachtgevers en ketenpartners. Continuïteit maakt investeringen in mensen, materieel en innovatie mogelijk. Wij vragen het kabinet deze drie kernpunten politiek te bekrachtigen.